

REFERAT 2022-25: Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab d. 11-06-2025

Mødedato Onsdag d. 11. juni 2025 kl. 15:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Christel Leiendecker, Thomas Worm Larsen, Jesper Larsen, Peter Thomsen, Bjørn Allerelli Andersen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om Sønderborg Talentakademi.....	4
Orientering om get2sport i Sønderborg Kommune.....	6
Lukket: Godkendelse af ansøgning.....	8
Godkendelse af tilskud til forening til køb af areal.....	9
Godkendelse af fordeling af midler fra Idrætsanlægspuljen 2025.....	11
Godkendelse af forsøgsperiode med opsætning af sensorer til registrering af aktivitet i haller.....	14
Godkendelse af boligsocial helhedsplan 2025-2029.....	16
Godkendelse af ansøgning om støtte til Gråsten Æblefestival i 2025.....	21
Godkendelse af scenarie for etablering af nyt kulturhus i Nordborg.....	24
Godkendelse af videre proces for afdækning af behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommun	28
Drøftelse af scenarier for kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion.....	30
Drøftelse af ansøgning fra Hofrådets Hus om støtte til Hofrådets Bakhus.....	33
Drøftelse af struktur og ejerforhold af Augustiana Kunstpark & Kunsthal.....	36
Orientering om ledelsesinformation - april 2025.....	39
Generel orientering.....	40
Lukket: Underskriftsside.....	41

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/50

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Fraværende:

Peter Thomsen

Fraværende Peter Thomsen

Punkt 2: Orientering om Sønderborg Talentakademi

25/7090

Sagsresumé

Sønderborg Talentakademi deltager under punktet med en præsentation, herunder en aktuel status på akademiets virke og aktiviteter.

Sønderborg Talentakademi taler ind i Byrådets Vision 2022-2025, der har fokus på gode vilkår for børn og unge, ligesom talentakademiet har sammenhæng til indsatsområdet "Talentudviklingsmiljø" i Idræts- og Fritidspolitikken.

Christian Abild Aundal, leder af Sønderborg Talentakademi, deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udvalgs mødet den 11. juni 2025 forelægger Sønderborg Talentakademi en status for Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab.

Sønderborg Talentakademi har siden 2014 været den primære aktør i Sønderborg Kommune i forhold til at samle udøvere på tværs af idrætsgrene i et fælles trænings- og udviklingsmiljø. Talentakademiet indgik i 2025 et tæt samarbejde på talentområdet med Alssund-Skolen i Sønderborg, som har profilen "Sport og bevægelse".

Talentklasserne på Alssund-Skolen har fire ugentlige morgentræninger/undervisninger, hvor to af disse er specifikke i forhold til det pågældende talent, den tredje er aldersrelateret idræt og den fjerde sætter fokus på kost/ernæring og sportspsykologiske værktøjer. Til talentklasserne er der knyttet en række supportfunktioner, der hjælper med sammenhæng i talentets hverdag, såsom koordinering mellem skole, hjem og talentets virke, fysioterapi, fysisk træning med mere.

Forvaltningen kan oplyse, at Sønderborg Talentakademi modtager et årligt tilskud på 550.000 kr. fra Sønderborg Kommune. Heri indgår det, at tilskuddet i forbindelse med Budgetaftalen 2024-2027 blev øget med 300.000 kr. årligt i perioden 2024-2026. Der skal i 2026 gennemføres en evaluering af det øgede tilskud.

Akademileder Christian Abild Aundal vil på mødet præsentere Sønderborg Talentakademi og foreningens virke samt fortælle lidt om de aktiviteter, som akademiet er involveret i, herunder med et blik ind i fremtidsplanerne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Taget til efterretning.

Fraværende:

Peter Thomsen

Fraværende Peter Thomsen

Punkt 3: Orientering om get2sport i Sønderborg Kommune

25/7093

Sagsresumé

Under dette punkt præsenteres arbejdet med get2sport-konceptet i Sønderborg Kommune, herunder status og aktuelle indsatser i projektet.

Get2sport-konceptet i Sønderborg Kommune understøtter Byrådets Vision 2022-2025 og fokusområdet "Et godt liv". Herudover taler det ind i Idræts- og Fritidspolitikken og indsatsområdet "Flere aktivt engageret i idræts- og fritidslivet".

Get2sport-medarbejder Mari-Louise Grubbe Møller deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I juni 2024 besluttede Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende, at Sønderborg Kommune i en 3-årig periode i samarbejde med DIF gennemfører et get2sport-forløb med ansættelse af en get2sport-medarbejder finansieret via puljen "Flere børn i foreningslivet". Desuden blev det besluttet, at indsatsen skulle forankres i Kultur, Idræt og Fritid. Projektet blev påbegyndt i september 2024.

Formålet med get2sport i Sønderborg Kommune er at få flere børn og unge i udsatte boligområder engageret i det frivillige foreningsliv som medlemmer, trænere og frivillige. De skal opleve at indgå i sunde fællesskaber i fritids- og foreningstilbud på tværs af geografiske og sociale skel og derved bidrage til et velfungerende og mangfoldigt idræts- og foreningsliv i Sønderborg Kommune.

De planlagte indsatser/aktiviteter i projektet fordeles over alle tre år, så arbejdet med get2sport får karakter af en løbende og igangværende indsats med fremtidsperspektiv. Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab godkendte i maj 2025, at der afsættes 100.000 kr. i hvert af årene 2025, 2026 og 2027 til forenings- og fritidsfremmende aktiviteter under get2sport-indsatsen.

Forvaltningen kan oplyse, at get2sport-konceptet i Sønderborg Kommune derudover er finansieret med årligt 500.000 kr. til aflønning af get2sport-medarbejderen. De 500.000 kr. er fordelt ligeligt mellem Sønderborg Kommune og DIF, som dermed hver finansierer med 250.000 kr. årligt.

Get2sport-medarbejder Mari-Louise Grubbe Møller vil på mødet præsentere get2sport-konceptet i Sønderborg Kommune samt fortælle om aktuelle indsatser i projektet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Taget til efterretning.

Punkt 4: Lukket: Godkendelse af ansøgning

25/3565

Punkt 5: Godkendelse af tilskud til forening til køb af areal

24/6982

Sagsresumé

I forbindelse med en revurdering af en miljøgodkendelse fra 2022 for foreningen Nordals Motorsport blev forvaltningen opmærksom på, at der var en støjproblematik fra banen. Problematikken kan blandt andet håndteres ved at bygge en øget støjvold, som foreningen siden da har arbejdet på at planlægge. Foreningens beliggenhed fremgår af kort vedlagt som bilag.

Nordals Motorsport har haft til huse på kommunens arealer ved Færgevej i Nordborg igennem mange år, og der har aldrig været besluttet formelle vilkår for foreningens brug af arealet. Situationen med revurderingen af miljøgodkendelsen har givet anledning til, at foreningen har fremsendt ”Ansøgning om Banekøb”, herunder ansøgning om økonomisk tilskud på 135.000 kr. til købet. Ansøgningen er vedlagt som bilag.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 og fokusområdet ”Bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber” ved at sikre, at der er et aktivt og varieret fritids- og foreningsliv i kommunen.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- at ansøgningen om et tilskud på 135.000 kr. til støtte til køb af areal for Vesterlundbanen – Færgevej 3a, 6430 Nordborg imødekommes, og finansieringen sker fra puljen til kulturelle anlæg, hvor der resterer 494.750 kr. i 2025.

Godkendelsen er under forudsætning af, at Økonomiudvalget ligeledes godkender salg af arealet. Økonomiudvalget behandler sagen den 18. juni 2025.

Sagsfremstilling

På baggrund af et ordinært tilsyn fra miljømyndigheden i 2022 hos Nordals Motorsport blev der planlagt en revurdering af de miljømæssige vilkår for foreningens drift. Årsagen hertil var, at der blev observeret mere støj fra banen end tilladt. Krav til støj gælder for foreningen uanset antallet af nærliggende beboelsesejendomme. Foreningen har adresse på Færgevej 3A, Nordborg. Beliggenheden fremgår af kortbilaget.

En mulig løsning til håndtering af støjproblematikken er at anlægge en støjvold. Der har tidligere været en mindre støjvold på arealet, som i dag ikke er tilstrækkelig til at reducere støjen. Foreningen skal selv godtgøre, at løsningsmodellen vil afhjælpe støjproblematikken. Dette sker oftest ved eksterne rådgivere, eventuelt i samarbejde med en overordnet landsforening på området. Sønderborg Kommune har i perioden løbende været i dialog med foreningen om krav og vilkår. Etableringen af en støjvold kræver yderligere myndighedstilladelser. Derfor kan processen strække sig over en længere periode.

Sideløbende med afklaring af de myndighedsmæssige krav til støjvolden har de aftalemæssige vilkår for foreningens brug af den kommunale grund været drøftet. Eftersom foreningen aldrig har haft formaliserede aftalevilkår om brugen af den kommunale ejendom, vurderer forvaltningen, at det er formålstjenligt at få udarbejdet en fast aftalegrundlag, før der anlægges et anlæg på grunden.

Det har ligeledes været drøftet, hvorvidt foreningen kunne overtage eller købe banearialet. Forløbet er sammenlignelig med en tilsvarende sag hos naboforeningen, Nordals Flugtskydningsklub. Nordals Flugtskydningsklub ansøgte også om tilskud til køb af kommunalt areal. Tilskuddet blev bevilliget i Byrådet den 24. februar 2021.

Forvaltningen har vurderet, at arealet repræsenterer en værdi på i alt 95.000 kr. Inden arealet kan sælges, skal der ske matrikulær udstykning, udarbejdes et skøde samt betales en tinglysningsafgift. I alt er det anslået, at omkostningerne vil udgøre ca. 150.000 kr.

Foreningen kan selv finansiere omkostninger til købet på 15.000 kr. Foreningen søger derfor om tilskud til det resterende beløb på 135.000, svarende til selve jordværdien på 95.000 kr. og et tilskud til omkostningerne forbundet med handlens gennemførelse på 40.000 kr. Omkostningerne forbundet med købet dækker over skødeskrivning, udstykning og tinglysningsafgift.

Foreningen Nordals Motorsport har redegjort for deres bevæggrunde og økonomi i ansøgningen ”Ansøgning om Banekøb”, der er vedlagt som bilag. De har desuden redegjort for deres investeringsplan for udviklingen og moderniseringen af banen. Alt i alt vurderer foreningen, at de i højere grad vil være i stand til at sikre udviklingen på banen, hvis de overtager arealet. Foreningen har bekræftet, at alle forhold, herunder de økonomiske, fortsat er som de oprindeligt blev ansøgt om i ansøgningen fra 2022.

Når Sønderborg Kommune yder tilskud til en forening til køb af anlæg eller ejendom, er der tale om et anlægstilskud, der som udgangspunkt ikke kan øremærkes udvalgte aktiviteter. Det kræver, at der er hjemmel til at yde tilskud enten i lovgivningen eller efter kommunalfuldmagtsreglerne, og at foreningen alene har aktiviteter, som kommunen kan støtte, hvis støtten ydes efter kommunalfuldmagten.

Forvaltningen vurderer, at der i dette tilfælde er hjemmel til at yde tilskud efter kommunalfuldmagten, da der er tale om en åben idrætsforening, der udøver ikke-kommercielle aktiviteter, hvilket kommunen lovligt kan støtte. Foreningen vil dog være forpligtet til efterfølgende alene at anvende arealet på samme måde, som kommunen selv vil kunne.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker fra puljen til kulturelle anlæg. Selve salg af arealet behandles på særskilt sag i Økonomiudvalget og Byrådet.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Bilag

Kortbilag dagsorden Motorsport

Ansøgning om banekøb Sønderborg Kommune

Punkt 6: Godkendelse af fordeling af midler fra Idrætsanlægspuljen 2025

25/997

Sagsresumé

Byrådet har i forbindelse med budget 2025 afsat en anlægspulje på 1,5 mio. kr. til idrætsområdet. Der er indkommet 14 ansøgninger til Idrætsanlægspuljen 2025. Det samlede ansøgte beløb udgør 2.056.707 kr. Forvaltningen har gennemgået ansøgningerne og udarbejdet et forslag til fordeling af midlerne, jf. de politisk godkendte kriterier for puljen. Forslaget har været i høring i Sønderborg Idrætsråd, og høringssvaret fra Idrætsrådet er vedlagt som bilag.

Idrætsanlægspuljen harmonerer med Byrådets Vision 2022-2025 om at skabe endnu bedre rammer for det frivillige arbejde og fællesskabet i foreningerne, ligesom puljen understøtter Idræts- og Fritidspolitikens intentioner om at skabe gode rammer for idrætsudøvelsen.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- forslag til fordeling af midler fra Idrætsanlægspuljen 2025.

Sagsfremstilling

Midler fra Sønderborg Kommunes Idrætsanlægspulje giver hvert år foreninger og selvejende institutioner, der virker på idrætsområdet, mulighed for at søge tilskud til anlægsprojekter. Generelt har projekter til nyopførelser, renoveringer og vedligeholdelse på idrætsområdet været prioriteret. Byrådet har til Idrætsanlægspuljen 2025 afsat 1,5 mio. kr. Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab beslutter fordelingen af tilskud fra puljen.

Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme godkendte den 8. februar 2018 kriterierne for puljen. Af kriterierne fremgår, at alle foreninger og selvejende institutioner, der virker på idrætsområdet, kan søge puljen. Af de gældende kriterier fremgår det blandt andet, at følgende indgår i prioriteringen, når anlægsønskerne behandles:

- Projekter, der understøtter eller udvider idrætsforeningens aktiviteter
- Projekter til nyopførelser, renoveringer og vedligeholdelse på idrætsområdet
- Projekter, der omhandler energirenoveringer med energibesparelse til følge
- Projekter med egenfinansiering

Tilskud fra Idrætsanlægspuljen gives under forudsætning af, at det støttede projekt er påbegyndt inden udgangen af 2026. Ved væsentlige ændringer i projektet skal Sønderborg Kommune orienteres.

Der er indkommet 14 ansøgninger til Idrætsanlægspuljen 2025. Det samlede ansøgte beløb er 2.056.707 kr. Beløbene i nedenstående oversigt er afrundet.

Nr.	Ansøger	Ønske	Ansøgt beløb inkl.	Samlet anlægsbudget i kr.	Egenfinansiering / fondsmidler	Indstilling
-----	---------	-------	--------------------	---------------------------	--------------------------------	-------------

			moms i kr.			
1	Sønderborg Cricket Club	Etablering af cricketbane ved Ulkebøllhallen	90.000	194.000	Egenfinansiering på 34.000 kr., dertil sponsorstøtte og værdi af eget arbejde på ca. 70.000 kr.	75.000 kr.
2	Nordals Skyttekreds	Opgradering af sikkerhedsforhold omkring nye regler for våbenopbevaring.	25.000	70.000	Sponsor-/fondsfinansiering og egen arbejde udgør resten af prisen på opgradering	25.000 kr.
3	Gråsten Ro- og Kajakklub	Udskiftning af vinduer i klublokalerne	215.501	215.501	Der ansøges fondsmidler og er tilsagn på 25.000 kr.	155.000 kr.
4	Broagerhallen	Renovering af Broagerlands Skytteklubs lokaler i Broagerhallen	291.525	597.775	Resten af beløbet finansieres gennem frivilligt arbejde og egenfinansiering	225.000 kr.
5	Ketting Klubhus	Renovering af omklædningsrum i klubhuset	107.922	142.922	Egenfinansiering på det resterende beløb på 35.000 kr.	85.000 kr.
6	Sønderborg Politi Idræts- forening	Indkøb af løbebånd	58.991	58.991	Ingen egenfinansiering	Afslag
7	Sydalshallen	Udskiftning af belægning foran hallen	212.518	283.025	Momsrefusion og egenfinansiering på i alt 70.506,20 kr.	150.000 kr.
8	Sønderborg Golfklub	Udskiftning af pumpe til cirkulation af overfladevand	40.000	50.873	Egenfinansiering ca. 10.000 kr.	40.000 kr.
9	Benniksgaard Golf Klub	Omlægning af gamle dræn i fairways for at øge antallet af spilledage.	75.000	150.000	Fonde og egenfinansiering 85.000 kr.	60.000 kr.
10	Egersund Kultur- og Idræts- forening	Anlæg af en padelbane med placering på de gamle tennisbaner i Egersund.	250.000	720.000	420.000 kr.	190.000 kr.
11	Skelde Gymnastik Forening	Genetablering af lysanlægget på vinter/træningsbane. Banelyset blev fjernet til deres træningsbane/vinterbane for, at få plads til deres nye kampbanelys.	212.750	217.750	5.000 kr.	155.000 kr.
12	Broager Skytteforening	Elektronisk Markeringsanlæg	300.000	695.605	100.000 kr.	220.000 kr.
13	Sønderborg Tennisklub	Nyt tag	50.000	134.491	35.491 kr.	40.000 kr.

14	Benniksgaard Golf Klub	Topdressing af fairways for at øge antallet af spilledage	127.500	192.500	65.000 kr.	80.000 kr.
I alt			2.056.707			1.500.000 kr.

Forslaget har været til høring i Sønderborg Idrætsråd, og høringssvaret fra Idrætsrådet er vedlagt som bilag.

Sønderborg Idrætsråd er i store træk enige i den foreslåede fordeling, men med den anbefaling, at Nordals Skytteklub og Sønderborg Golfklub får yderligere 5.000 kr. hver. Ydermere foreslås, at Sydalshallen får 150.000 kr. frem for 160.000 kr. Idrætsrådets anbefaling er indarbejdet i ovenstående fordelingsforslag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker indenfor Idrætsanlægspuljen 2025.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Bilag

01 - Sønderborg Cricket Club

02 - Nordals Skyttekreds

03 - Gråsten Ro- og Kajakklub

04 - Broagerhallen

05 - Ketting Klubhus

06 - Sønderborg Politi Idrætsforening

07 - Sydalshallen

08 - Sønderborg Golfklub

14 - Benniksgaard Golf Klub

11 - Skelde Gymnastik Forening

12 - Broager Skytteforening

10 - Egernsund Kultur- og Idrætsforening

13 - Sønderborg Tennisklub

09 - Benniksgaard Golf Klub

Kriterier

Høringssvar

Punkt 7: Godkendelse af forsøgsperiode med opsætning af sensorer til registrering af aktivitet i haller

25/9264

Sagsresumé

I forbindelse med foreningslivets halbookinger i Sønderborg Kommune oplever forvaltningen løbende efterspørgsel fra foreningerne på mere haltid. Dette er særligt en udfordring i Sønderborg by, fordi det primært er her, at det er vanskeligt at imødekomme foreningernes mange bookingønsker.

Derfor foreslår forvaltningen, at Sønderborg Kommune indkøber systemet HallMonitor til registrering af aktivitet i hallerne i Sønderborg Kommune i en étårig forsøgsperiode. Systemet kan registrere bevægelse og dermed give et indblik i brugen af den enkelte hal. Dette med henblik på at optimere anvendelsen af kommunens haller til gavn for foreningsidrætten og borgernes sundhed.

Projektet taler ind i fokusområdet ”Et godt liv” i Byrådets Vision 2022-2025, ligesom der er sammenhæng til indsatsområdet ”Idræts- og fritidsfaciliteter” i Idræts- og Fritidspolitikken, herunder særligt til handlingen om udarbejdelse af en facilitetsstrategi.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- at der afsættes 100.000 kr. til en étårig forsøgsperiode i bookingsæson 2025/2026 med opsætning af sensorer til registrering af aktivitet i haller, og at finansieringen sker inden for udvalgets eksisterende ramme.

Sagsfremstilling

Hallerne i Sønderborg Kommune bruges af mange forskellige aktører, herunder særligt kommunens idrætsforeninger samt skoler og daginstitutioner (i dagtimerne). Via kommunens bookingsystem har forvaltningen overblik over, hvornår hallerne er booket, men forvaltningen er samtidig opmærksom på, at en booket tid ikke altid stemmer overens med den reelle brug af en given hal.

I Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik ”Fælles om det gode idræts- og fritidsliv” er en af handlingerne, at der skal laves en facilitetsstrategi, som blandt andet skal sikre fleksible rammer for idræts- og fritidsområdet. Som led heri foreslår forvaltningen, at der skabes et bedre overblik over udnyttelsen af kommunens haller med henblik på at optimere udnyttelsen af halkapaciteten i Sønderborg Kommune. Et sådant overblik vil samtidig gavne som et vigtigt input til den samlede facilitetsstrategi.

Forvaltningen har været i dialog med softwarevirksomheden HallMonitor, som udbyder et system – HallMonitor – som ved hjælp af sensorer kan registrere, om der har været aktivitet i en pågældende facilitet på et givent tidspunkt. De registrerede data sendes til HallMonitors software, der identificerer, hvordan og hvornår faciliteterne bruges. Sensorerne registrerer aktivitet og bevægelse uden at indsamle personfølsomme data.

Det er forvaltningens vurdering, at HallMonitor-systemet kan fungere som et effektivt værktøj til at få skabt et bedre overblik over ledig halkapacitet i kommunen. Registreringen af aktivitet i hallerne skal således tjene til at optimere brugen af kommunens haller til gavn for foreningsidrætten og borgernes sundhed. Derfor anbefaler forvaltningen, at der

igangsættes en étårig forsøgsperiode i bookingsæson 2025/2026 med opsætning af sensorer til registrering af aktivitet i haller.

Forvaltningen anbefaler, at man i dette pilotprojekt koncentrerer sig om de kommunale haller, fordi der – i modsætning til de selvejende haller – ikke er bemanning i de kommunale haller. Herudover anbefaler forvaltningen, at pilotprojektet indskrænkes til kun at inkludere hallerne i Sønderborg by samt de nærliggende haller i Hørup og Sundeved. Denne indskrænkning skyldes, at det er i Sønderborg by, at forvaltningen oplever størst efterspørgsel på haltider. En registrering af aktiviteten i et par nærliggende haller kan måske give svar på, om det fx giver mening at tilbyde foreninger, som holder til i Sønderborg by, haltider i Hørup og Sundeved, hvis der er ledig tid disse to steder.

Haller i forsøgsperiode for bookingsæson 2025/2026:

Kommunale haller i Sønderborg by	Kommunale haller uden for Sønderborg by
Humlehøjhallerne – HAL 1	Høruphallerne – HAL 1
Sønderskovhallen	Høruphallerne – HAL 2
Kløvermarkhallen	Sundevedhallerne – HAL 1
	Sundevedhallerne – HAL 2

Forvaltningen skal understrege, at opsætning af sensorer i hallerne ikke skal ses som overvågning af brugerne, men derimod som et kommunikationsværktøj, hvormed forvaltningen kan indgå i en konstruktiv dialog med foreningslivet.

På baggrund af et tilbud fra HallMonitor indstiller forvaltningen til udvalget, at der afsættes 100.000 kr. til gennemførelse af projektet i forsøgsperioden. Beløbet dækker indkøb af syv sensorer, syv gange licens for ét år, montering og teknisk opsætning. Finansieringen kan findes inden for udvalgets eksisterende ramme.

Hvis udvalget godkender sagen, vil forvaltningen evaluere på projektet, når forsøgsperioden er gennemført.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen sker inden for udvalgets eksisterende ramme.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Punkt 8: Godkendelse af boligsocial helhedsplan 2025-2029

23/2712

Sagsresumé

Sønderborg Kommune, Sønderborg Andelsboligforening, Boligselskabet Danbo, Boligforeningen B42 og Boligforeningen Søbo har udarbejdet en ny boligsocial helhedsplan for perioden 2025-2029, som skal afløse den nuværende boligsociale helhedsplan for 2021-2025.

Helhedsplanen har været behandlet i foråret 2024 i de berørte fagudvalg, hvor prækvalifikationsansøgningen blev drøftet og efterfølgende godkendt af Byrådet i juni 2024. Sønderborg Kommune og boligorganisationerne blev i november 2024 prækvalificeret af Landsbyggefonden. Orientering om prækvalifikationen blev fremlagt for de berørte udvalg i december 2024. Den udarbejdede helhedsplan bygger på de prækvalificerede boligenheder, hvoraf 14 indgår i helhedsplanen.

Helhedsplanen fremlægges til politisk stillingtagen, og det bemærkes at udkastet til helhedsplanen nu behandles i såvel Sønderborg Kommune, boligforeningerne og Landsbyggefonden, hvorfor der efterfølgende kan ske justeringer.

Helhedsplanen behandles i Arbejdsmarkedsudvalget, Sundhedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab samt Social-, Senior- og Handicapudvalget.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, at Byrådet godkender

- den foreliggende boligsociale helhedsplan
- at der kan ske mindre justeringer som følge af godkendelsesprocessen i såvel boligorganisationer og Landsbyggefonden.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune, Sønderborg Andelsboligforening, Boligselskabet Danbo, Boligforeningen B42 og Boligforeningen Søbo har udarbejdet en ny boligsocial helhedsplan for perioden 2025-2029, som skal afløse den nuværende boligsociale helhedsplan for 2021-2025.

Helhedsplanen har været behandlet i foråret 2024 i de berørte fagudvalg, hvor prækvalifikationsansøgningen blev drøftet og efterfølgende godkendt af Byrådet i juni 2024. Sønderborg Kommune og boligorganisationerne blev i november 2024 prækvalificeret af Landsbyggefonden. Orientering om prækvalifikationen blev fremlagt for de berørte udvalg i december 2024. Den udarbejdede helhedsplan bygger på de prækvalificerede boligenheder, hvoraf 14 indgår i helhedsplanen.

Helhedsplanen fremlægges til politisk stillingtagen, og det bemærkes at udkastet til helhedsplanen nu behandles i såvel Sønderborg Kommune, Boligforeningerne og Landsbyggefonden, hvorfor der efterfølgende kan ske justeringer.

Landsbyggefonden kan jf. Almenboligloven §91a yde støtte i form af tilskud til en boligsocial indsats samt til lokal koordinering og evaluering i udsatte almene boligafdelinger. Det fremgår af vejledningen, at de afsatte midler prioriteres

til boligområder, der er omfattet af almenboliglovens §61a – hvilket vil sige, de boligområder, der er på ministeriets officielle lister over udsatte boligområder og parallelsamfundsområder, samt afdelinger i tilknytning hertil.

Landsbyggefondens finansiering af helhedsplanen for 2025-2029 sker ud fra indsatsområder og mål fastsat af Landsbyggefonden i forhold til 2019-2026 fondsmidler.

Indsatsområder	Faste mål
Uddannelse og livschancer	Der skal ske et fagligt løft af børn og unge, så flere bliver skoleparate og flere tager en uddannelse
Beskæftigelse	Flere bliver tilknyttet arbejdsmarkedet
Kriminalitetsforebyggelse	Børn og unge skal støttes i et liv uden kriminalitet, og områderne skal opleves som trygge
Sammenhængskraft og medborgerskab	Flere er en del af fællesskabet og tager aktivt del i samfundet

Sønderborg Kommune har sammen med boligorganisationerne Sønderborg Andelsboligforening, Boligselskabet Danbo, Boligforeningen B42 og Boligforeningen Søbo udarbejdet en ny boligsocial helhedsplan med udgangspunkt i indsatsområderne for perioden 2025-2029. Den nye boligsociale helhedsplan blev prækvalificeret af Landsbyggefonden i november 2024, hvor de afsatte et foreløbigt støttebeløb på 13 mio.kr.

Den kommende boligsociale helhedsplan vil blive udvidet fra at omfatte de nuværende fire boligafdelinger Søstjernevej m.fl., Nørager, Stenbjergparken og Kløver-/Hvedemarken til at omfatte 14 boligafdelinger – 12 i Sønderborg by og 2 i Nordborg. Udvidelsen vil betyde, at det boligsociale team udvider til at have kontorfaciliteter og tilstedeværelse også i Nordborg på Rypevej.

De omfattede boligafdelinger udgør: Borgmesterløkken 1-19, Skriverløkken, Rådmands- Borgmesterløkken, Kloster-Majløkken, Søstjernevej m.fl., Kløver- og Hvedemarken, Primulavej, Stenbjergparken, Morbærhegnet (afd. 21), Augustenborg Landevej, Vølundsparken, Ryttervænget, Rypevej og Løjtertoft/Th. Brorsonsvej/Løkken.

Nørager udgår af den boligsociale helhedsplan 2025-2029, da alle beboere er blevet genhuset til øvrige almene boligområder på baggrund af de fysiske tiltag, der er vedtaget som følge af, at området sammen med Søstjernevej m.fl. indgår på ministeriets omdannelsesliste. En del af de genhusede beboere bor nu i de boligområder, der er omfattet af den kommende helhedsplan.

Den nye boligsociale helhedsplan for 2025-2029 bygger oven på erfaringerne fra den nuværende boligsociale helhedsplan, og der vil fortsat arbejdes ud fra værdien om, at beboerne skal være en aktiv del af samfundet og opleve, at de er en del af et fællesskab. Helhedsplanen vil arbejde ud fra værdien om og troen på, at alle mennesker bedst selv kan vurdere, hvilke behov de har for at kunne opnå mål i eget liv. Derfor anlægges perspektivet og metoden om relationel velfærd på de boligsociale indsatser.

Relationel velfærd betoner vigtigheden af, at det er i relationen imellem mennesker og i samarbejdet på tværs imellem det offentlige og civilsamfundet, at de bedste løsninger findes og flest hjælpes. Helhedsplanens indsatser understøtter hinanden ud fra et helhedsperspektiv og lægger vægt på samarbejde imellem indsatsområder.

Den metodiske tilgang og den brede udvidelse til flere boligområder i den kommende boligsociale helhedsplan betyder også, at indsætterne vil være agile og kunne tilpasses de behov, der ses i de enkelte boligområder. Det betyder ligeledes, at for at sikre målrettede indsatser vil datamonitorering af boligområdernes socioøkonomiske udvikling udgøre en væsentlig faktor.

Helhedsplanen er udarbejdet i et tæt samarbejde med en lang række interessenter og samarbejdspartnere og vil under hver af de fire indsatsområder adressere en række af boligområdernes problemkomplekser.

Uddannelse og Livschancer

Den boligsociale helhedsplan adresserer udfordringer med højt elevfravær i skolen, lavere gennemsnitskarakterer i grundskolen og andelen af unge, der har svært ved at fastholde et job eller en uddannelse. Den har fokus på børn og unge fra daginstitutionen til grundskolen og videre til uddannelse i et tæt samarbejde imellem daginstitution, skole, forældre og boligsociale medarbejdere, så flere får de bedste mulige forudsætninger for at klare sig godt i de overgange barnet og den unge oplever frem til voksentilværelsen. De boligsociale medarbejdere vil have deres faste gang i daginstitutionerne og skolerne og brobygge imellem skole og hjem. Dertil vil der være et tæt samarbejde med børn og familie, tandplejen og sundhedsplejen for at tilbyde en helhedsorienteret tidlig forebyggende boligsocial indsats.

Der er fokus på, at de unge skal klare sig godt i uddannelsessystemet eller i beskæftigelse og kunne navigere i et voksensystem i overgangen fra ung til voksen – også de unge, der er særligt udsatte, hvor de tilbydes en håndholdt støtte til at kunne begå sig i uddannelsessystemet, i beskæftigelsessystemet og i voksensystemet. Et tæt samarbejde med Socialpsykiatrien og Jobcenteret understøtter denne indsats.

Beskæftigelse

Den boligsociale helhedsplan adresserer udfordringerne i forhold til andelen af udsatte ledige med udfordringer ud over ledighed. Det gør den ved at bygge videre på de erfaringer, der har været i samarbejde med den fremskudte jobcenterindsats, Beboerrådgivningen. Den fremskudte beskæftigelsesindsats fortsætter i en anden version, hvor fire beskæftigelsesmedarbejdere fysisk vil sidde sammen med det boligsociale team, så der er tæt koordinering og samarbejde på tværs om at få flere beboere ind i arbejdsfællesskabet.

Den boligsociale helhedsplan har fokus på de økonomiske udfordringer, nogle af beboerne kan have ved at tilbyde økonomisk rådgivning. Helhedsplanen bygger videre på de erfaringer, der har været for den boligsociale indsats i perioden 2021-2025, hvor økonomisk rådgivning har modvirket udsættelser af lejemål for flere beboere. Der er i økonomisk rådgivning også opmærksomhed på den økonomiske sårbarhed nogle beboere kan opleve fx i forbindelse med ændrede ydelser.

Den boligsociale helhedsplan fortsætter den åbne vejledning, som fremadrettet også vil blive tilbudt i Nordborg. Den skal sikre let og uformel adgang for beboerne til hjælp i forhold til uddannelse, beskæftigelse, sundhed, boligforhold m.m.

Kriminalitetsforebyggelse

Den boligsociale helhedsplan retter opmærksomheden mod, at andelen af dømte personer over 15 år og andelen af unge med mindst en sigtelse er højere i boligområderne. Med den boligsociale indsats sættes et fokus på den tidlige kriminalitetsforebyggelse blandt børn og unge. Gennem fritidsaktivitet, brobygning til foreningslivet, fritidsjobs og i et tæt samarbejde med lokalpoliti, Børn og Familie og SSP understøttes børn og unge i at få et godt og aktivt fritidsliv samt gode fællesskaber og dermed i et liv uden kriminalitet.

Sammenhængskraft og medborgerskab

Den boligsociale helhedsplan adresserer de udfordringer, beboere med en særlig psykisk eller social sårbarhed kan have

og har også fokus på, hvordan dette kan påvirke naboer i boligområdet. Der arbejdes for at også beboere med særlige sårbarheder indgår i fællesskaber, og at der bygges bro til kommunale socialindsatser under blandt andet Socialpsykiatrien, hvis beboeren ønsker det.

Der er fokus på det gode naboskab, fællesskaber og at skabe attraktive boligområder. Den boligsociale helhedsplan har ligeledes fokus på udfordringer som lav valgdeltagelse, lav grad af medborgerskab i form af lav foreningsdeltagelse og brug af fritidstilbud, og at mange beboere er uden tilknytning til arbejdsmarkedet – herunder mange førtidspensionister. Gennem netværksskabende aktiviteter og brobygning til og samarbejde med foreninger og NGO'er vil helhedsplanen sætte fokus på demokratisk dannelse, medborgerskab og frivilligt arbejde og brobygning ud af boligområderne.

Den boligsociale helhedsplan fokuserer på ulighed i sundhed ved i et tæt samarbejde med kommunens Sundhedscenter, at arbejde for at styrke beboernes sundhedskompetencer og motivere til at blive aktive i sundhedstilbud og i sundhedsfremmende fællesskaber.

Økonomi

Det fremgår af helhedsplanen at den samlede finansiering er opbygget således:

Parterne	Finansiering
Landsbyggefonden	13.000.000 kr.
Økonomi og Arbejdsmarked	4.670.000 kr.
Børn, Uddannelse og Sundhed samlet	1.450.000 kr.
Sundhed	650.000 kr.
Skole	800.000 kr.
Omsorg og Udvikling (Handicap- og Psykiatri)	455.000 kr.
Boligorganisationerne	2.214.000 kr.
I alt	21.789.000 kr.
Kommunal medfinansiering i alt	6.575.000 kr.
Lokal medfinansiering i procent – boligorganisation og kommune samlet	40

Medfinansieringen fra Sønderborg Kommune er fastholdt uændret, bortset fra prisregulering, for forvaltningerne bortset fra Arbejdsmarkedsudvalget, hvor medfinansieringen er øget med henblik på at kunne understøtte beboerne i at blive en

del af arbejdsfællesskabet enten via fritidsjob til unge, småjobs eller ordinær beskæftigelse for beboere, der ikke er en del af arbejdsmarkedet.

På baggrund af både de landspolitiske og lokalpolitiske prioriteringer af uddannelse og livschancer samt beskæftigelse fordeles budgettet i en ny boligsocial helhedsplan som følgende:

Indsatsområder	Budget
Uddannelse og Livschancer	6.620.000 kr.
Beskæftigelse	7.154.000 kr.
Kriminalitetsforebyggelse	2.628.000 kr.
Sammenhængskraft og Medborgerskab	2.854.000 kr.
Lokaler og kontorhold	1.963.000 kr.
Udviklingsarbejde og kurser	350.000 kr.
Administration	220.000 kr.
I alt	21.789.000 kr.

Den endelige ansøgning til den nye boligsociale helhedsplan vil blive fremsendt til Landsbyggefonden i juni 2025 efter godkendelse i Byrådet. Der forventes tilsagn fra Landsbyggefonden i juni. Implementeringen af den nye helhedsplan vil begynde den 1. september 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet udgifter til den boligsociale helhedsplan indgår i den eksisterende budgetramme.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Endeligt budget til godkendelse

Delaftale Kriminalitetsforebyggelse endeligt udkast

Delaftale Beskæftigelse endeligt udkast

Delaftale Medborgerskab og sammenhængskraft endeligt udkast

Delaftale Uddannelse og livschancer endeligt udkast

Strategisk samarbejdsaftale - endeligt udkast til udvalg

Punkt 9: Godkendelse af ansøgning om støtte til Gråsten Æblefestival i 2025

25/6231

Sagsresumé

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra Foreningen Gråsten Æblefestival. Foreningen ansøger om tilskud til Æblefestivalen til basisudgifter svarende til et beløb på 147.500 kr. I ansøgningen efterspørges et varigt tilskud til Gråsten Æblefestival fra 2025 og fremover.

Hidtil har Gråsten Forum støttet Æblefestivalen gennem den årlige driftstilskud fra Sønderborg Kommune. Herudover finansieres Æblefestivalen af private sponsorer og fonde samt salgsindtægter under festivalen. Ansøgningen skal ses som et ønske fra foreningen om at sikre basisfinansieringen, hvorved foreningen i højere grad kan fokusere på den videre udvikling af arrangementet.

Forvaltningen foreslår, at et tilskud til Æblefestivalen i 2025 fordeles imellem Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab og Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst eftersom festivalen er et kulturelt arrangement, men samtidig rummer et stort turismepotentiale. En enslydende sag behandles derfor i begge udvalg. Idet der efterspørges et varigt tilskud, anbefaler forvaltningen, at udvalget drøfter dette i forbindelse med behandlingen af sagen.

Æblefestivalen taler ind i fokusområderne ”Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber” samt ”Turisme” i Byrådets Vision 2022-2025. Herudover flugter arrangementet med Masterplan for Events 2024-2027 samt Kulturkompassets mål om ”Et godt sted at leve”.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende løsningsforslag

1. ansøgningen imødekommes med et tilskud på 50.000 kr. til Gråsten Æblefestival 2025 og finansieres via overførslen af budgettet til events fra 2024 til 2025, hvor der resterer 300.000 kr. i 2025. Tilskuddet gives under forudsætning af, at Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst godkender en tilsvarende bevilling til Gråsten Æblefestival

eller

2. der gives afslag på ansøgningen.

Sagsfremstilling

Gråsten Æblefestival er udviklet som en hyldest til Gråsten-æblet, som er Danmarks nationalæble og Gråstens varemærke. Festivalen blev afviklet første gang i 2014 og har sidenhen udviklet sig til at blive et signaturevent for byen og ét af de største tilbagevendende arrangementer i Gråsten-området.

Forvaltningen har i foråret 2025 modtaget en ansøgning fra Foreningen bag Gråsten Æblefestival. Foreningen ansøger om tilskud til Æblefestivalen til basisudgifter svarende til et beløb på 147.500 kr. Gråsten Æblefestival ansøger om et varigt kommunalt driftstilskud svarende til de opgjorte basisudgifter, som er angivet i ansøgningen – se bilag. Ansøgningen skal ses som et ønske fra foreningen om at sikre basisfinansieringen, hvorved foreningen i højere grad kan fokusere på den videre udvikling af arrangementet.

Foreningen bag festivalen beskriver i ansøgningen, at Æblefestivalen er med til at bevare områdets kulturhistorie, og den bidrager samtidig til at øge kendskabet til Gråsten-området. Det påpeges desuden, at Æblefestivalen tiltrækker mange besøgende, hvorved festivalen er med til at styrke turismen og øge omsætningen i området.

Æblefestivalen afholdes hvert år i weekenden i uge 39. I 2025 finder Æblefestivalen sted fra den 26.-28. september. Festivalen har i dag cirka 10.000 besøgende fordelt over tre dage og samtlige aktiviteter bliver båret af frivillige kræfter.

Af eksisterende aktiviteter under Æblefestivalen kan blandt andet nævnes:

- Stadetelt med lokale fødevarer, kunsthåndværk og foreningsformidling (50 stader)
- Æblepressen – hvori der presses cirka 1,5 ton Gråsten-æbler
- Æblesejls og Æbleløb
- Guidet tur – ”I Gråstenæblets fodspor”
- Musik, dans og børneunderholdning
- Æblekagekonkurrence og madværksted
- Æblepluk og beplantning af æbletræer

Æblefestivalen er i dag finansieret således:

- En tredjedel af økonomien finansieres af Gråsten Forum
- En tredjedel af økonomien finansieres af private sponsorer og fonde
- En tredjedel af økonomien finansieres via salg under Æblefestivalen

Æblefestivalen har således årligt modtaget et tilskud fra Gråsten Forum. Tilskuddet fra Gråsten Forum har været finansieret via det driftstilskud på 200.000 kr., som forummet modtager fra Sønderborg Kommune hvert år.

Gråsten Forum har netop fået udarbejdet Masterplan for Gråsten-området 2025-2035, hvori Æblefestivalen er udpeget som ét ud af fire hovedspor for den fortsatte udvikling af Gråsten. Foreningen angiver i ansøgningen, at tilskuddet fra Gråsten Forum kan bortfalde, hvis Æblefestivalen får et varigt driftstilskud fra Sønderborg Kommune. Dette vil dermed frigive midler til Gråsten Forum til prioritering af øvrige udviklingsområder i Masterplan for Gråsten-området 2025-2035.

Jf. det vedlagte budget anvendes en stor del af basisøkonomien til Æblefestivalen på teltleje. Forvaltningen anbefaler, at foreningen afsøger muligheden for at indkøbe et telt, hvorved den årlige udgift til teltleje kan mindskes.

I ansøgningen skriver foreningen, at deres vision med Æblefestivalen er følgende:

- at udvikle Gråsten Æblefestival over de næste 10 år med henblik på at øge kendskabet til Gråsten-området, både før, under og efter afholdelse af Æblefestivalen, og derved tiltrække flere turister og øge omsætningen i detailhandlen samt hos turistaktører.
- at øge frivilligheden for lokale og tilflyttere.
- at skabe aktiviteter for lokale institutioner, så som skoler, børnehaver, plejecentre, bo- og væresteder med flere.
- at være katalysator for samarbejdet mellem natur, by, havn og vartegn i området samt nøgleaktører som fx Den Kongelige Køkkenhave, Sønderborg Kommune, Gråsten Landbrugsskole, Destination Sønderjylland, Gråsten Handel samt øvrige lokale aktører.

Forvaltningen foreslår, at et tilskud til Æblefestivalen i 2025 fordeles imellem Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab og Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, eftersom festivalen er et kulturelt arrangement, men samtidig rummer et stort turismepotentiale. En enslydende sag behandles derfor i begge udvalg. I ansøgningen forespørges et varigt

tilskud til Gråsten Æblefestival, hvorfor forvaltningen indstiller til udvalget at drøfter dette i forbindelse med behandlingen af sagen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering såfremt ansøgningen godkendes, sker via overførte midler fra 2024 til 2025 til events.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Udvalget godkender løsningsforslag 1.

Bilag

Gråsten Æblefestival - ansøgning

Punkt 10: Godkendelse af scenarie for etablering af nyt kulturhus i Nordborg

22/6502

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 26. april 2023 at indsende en ansøgning om deltagelse i forsøgsordningen Frie Bymidter med Nordborg bymidte som projektområde. Den 6. oktober 2023 blev projektet godkendt med en støttesum på 9,3 mio. kr. fra staten.

Projektet omfatter flere delprojekter, herunder etablering af et nyt kulturhus i Nordborg. I henhold til forsøgsordningens krav er kommunen forpligtet til at realisere de enkelte delprojekter inden udgangen af 2029 for at modtage den statslige medfinansiering.

Forvaltningen har i efteråret 2024 og begyndelsen af 2025 gennemført en omfattende inddragelsesproces for at kvalificere arbejdet med kulturhuset. Forvaltningen har med det afsat afsøgt forskellige scenarier for etablering af et nyt kulturhus og forelægger på den baggrund et scenarie for mindre nybyg til udvalgets godkendelse.

Sagen understøtter Byrådets Vision om at udvikle kommunens kultur- og fritidsliv samt styrke identiteten og fællesskabet som rammen om det gode liv. Projektet følger ligeledes arkitektur- og bevaringspolitikens værdier samt målsætningen om at styrke kommunens byer og bykerner.

Sagen forelægges til Udvalget for Kultur-, Idræt- og Medborgerskabs godkendelse. Samme sag behandles sideløbende i Teknik-, By- og Boligudvalget.

Sideløbende behandler Økonomiudvalget og Byrådet sager vedrørende den samlede økonomi til projektet. Økonomiudvalget har beslutningskompetencen vedrørende køb og salg af ejendomme, mens Byrådet har beslutningskompetencen vedrørende bevillinger, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- scenariet med mindre nybyg, hvor der etableres et nybygget kulturhus med bibliotek, borgerservice og foreningsfaciliteter på samlet ca. 700 kvm på Stationsvej, Nordborg.

Godkendelsen sker under forudsætning af ligeledes godkendelse i Teknik, By- og Boligudvalget.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 26. april 2023 at indsende en ansøgning om deltagelse i forsøgsordningen Frie Bymidter med Nordborg bymidte som projektområde. Målsætningen for Frie Bymidter er at skabe mere liv i bymidten, have flere og mere bynære funktioner, skabe bedre forbindelser på tværs af bymidten, styrke foreningslivet samt bidrage til, at byen bliver et mere attraktivt besøgsmaal.

Projektet omfatter flere delprojekter, herunder udarbejdelse af en dispositionsplan for Stationsvej, etablering af et nyt kulturhus, udvikling af Springvandshaven samt salg af kommunale ejendomme. Den 6. oktober 2023 blev projektet godkendt med en støttesum på 9,3 mio. kr. fra staten. Den samlede økonomi for projektet er 20,75 mio. kr., heraf er der afsat 17 mio. kr. til kulturhuset.

Kulturhuset skal være byens nye centrale samlingssted, og det skal som minimum rumme velfærdsfunktioner i form af et bibliotek, borgerservice og foreningsfaciliteter, jf. kravene fra forsøgsordningen. Det skal være etableret senest den 31. december 2029 for at kunne modtage statslig finansiering i henhold til forsøgsordningens krav. Hvis Sønderborg Kommune ikke opfører et kulturhus inden udgangen af 2029, bortfalder den statslige støtte på 9,3 mio. kr. til projektet som helhed.

Inddragelse af lokale borgere og aktører

Et væsentligt element i forsøgsordningen er inddragelse af lokale borgere og aktører i projektet. Forvaltningen har i løbet af efteråret 2024 og starten af 2025 gennemført en omfattende inddragelsesproces for at kvalificere arbejdet med kulturhuset. Der er blandt andet afholdt workshops med omkring 175 borgere (børn, unge og voksne) og dialogmøder med lokale aktører. Inddragelsen har vist et stort engagement og grundlæggende opbakning til projektet.

De afholdte workshops har indhentet de lokales ønsker og forslag til kulturhuset, herunder til faciliteter, funktioner, målgrupper og input til en samlet vision. Med afsæt i inddragelsesprocessen er der formuleret følgende vision for kulturhuset:

Et kreativt mødested for alle på tværs af generationer og kulturer - et mangfoldigt hus, der samler Nordborg og områdets aktører.

Afsøgte scenarier for etablering af et nyt kulturhus

På baggrund af input fra inddragelsesprocessen har forvaltningen afsøgt forskellige scenarier for etablering af et nyt kulturhus med fokus på nybyg eller transformation. Forvaltningen anbefaler et mindre nybyg på baggrund af nedenstående beskrivelse samt den økonomiske ramme til det samlede projekt.

For alle scenarier gælder:

- At flytningen af biblioteksfunktionen understøtter dispositionsplanen for Stationsvej om at skabe mere liv i bymidten med flere bynære funktioner.
- At der vil være færre kvadratmeter til bibliotek i nybyg i forhold til det nuværende bibliotek i Nordborg. Desuden skal bygningen fungere som kulturhus og rumme kulturhusfaciliteter. Begge dele stiller særlige krav til bygningen, indretning samt til samspillet med Nordals-Skolen og dens faciliteter.
- At indretningen af det nye kulturhus stiller store krav om nytænkning for at kunne rumme de forskellige aktiviteter på få kvadratmeter. Særligt ved nybyg er der ekstra behov for, at indretningen bliver multifunktionel.
- At økonomi til uderum (grønt område, legeplads mv.) og inventar ikke er indeholdt projektets økonomiske ramme, men vil kræve yderligere finansiering.

Scenarie	Beskrivelse
Nybyg	Scenariet indeholder de obligatoriske funktioner under forsøgsordningen: bibliotek, borgerservice og foreningsfaciliteter.
Budget: 27,9 mio. kr.	Derudover vil der være plads til yderligere nye funktioner som: Performancesal, koncert- og foredragssal, anretter- køkken, mødelokaler, flytning af Musikkens Hus fra Havnbjerg samt flytning af biografen fra Holmgade.
Bygningsstørrelse 1.175 m ²	

Transformation	En transformation af den gamle skolebygning er afsøgt med volumenstudier og forskellige scenarier for brug af de eksisterende bygninger.
Budget: 35,9-49 mio. kr.	En fuldstændig transformation af bygningen vil kunne indeholde de obligatoriske funktioner under forsøgsordningen: Bibliotek, borgerservice og foreningsfaciliteter.
Bygningsstørrelse: 1.805 m ²	Derudover vil der være plads til nye funktioner som: Performancesal, koncert- og foredragssal, anretter-køkken, mødelokaler, flytning fra Musikkens Hus fra Havnbjerg samt flytning af biografen fra Holmgade.
	Grundet bygningens stand og indretning vil det kræve omfattende investeringer at renovere bygningen til formålet.
Mindre nybyg	
Budget: 17,0 mio. kr.	Den økonomiske ramme på 17 mio. kr. tillader et mindre byggeri til et nyt bibliotek med borgerservice og foreningsfaciliteter.
Bygningsstørrelse ca. 700 m ²	Det bliver vanskeligt at imødekomme de mange ønsker fra borgere og aktører på de få kvadratmeter. Kulturhuset vil derfor i høj grad være afhængig af synergier med Nordals-Skolen og i særdeleshed skolens nye værkstedsgang. Bygningens anvendelse vil bero på en multifunktionel indretning, så rummene kan bruges til forskellige formål.
	Der vil være færre kvadratmeter end det nuværende bibliotek i Nordborg, der i dag har en størrelse på ca. 1.000 m ² .
	Bygningen etableres med mulighed for en senere udvidelse.

Videre proces

Forvaltningen anbefaler, at realiseringen af kulturhuset udføres som et mindre nybyg inden for den givne økonomiske ramme. Sideløbende arbejdes der videre på at skabe en konkret strategi for synergi og samspil med Nordals-skolen. Forvaltningen går desuden i dialog med berørte foreninger og interessenter om indretning og brug af det nye kulturhus.

Sagen forelægges til beslutning i Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab, samt Teknik-, By- og Boligudvalget, der skal godkende scenariet for etableringen af kulturhuset. Sagen forelægges derfor til beslutning i begge udvalg og forudsætter enighed på tværs af udvalgene.

Sideløbende behandler Økonomiudvalget og Byrådet sager vedrørende den samlede økonomi til projektet, der blandt andet forudsætter køb og salg af kommunale ejendomme. Godkendelse af den samlede økonomi er en forudsætning for, at forvaltningen kan arbejde videre med etableringen af kulturhuset på baggrund af beslutningen i de to fagudvalg.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Forudsætningen for etablering af kulturhuset er, at punkterne vedr. salg af ejendomme og den samlede økonomi godkendes.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Bilag

Lokalplanafgrænsning

Punkt 11: Godkendelse af videre proces for afdækning af behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune

23/68618

Sagsresumé

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab drøftede i december 2023 etablering og drift af kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune. Udvalget har efterfølgende modtaget en ansøgning om etablering af en kunstgræsbane i Dybbøl. Forvaltningen foreslår, at der afsættes 250.000 kr. til en videre afdækning af brugen af og behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune.

Forvaltningen anbefaler, at den videre proces består af udarbejdelsen af en analyse ved ekstern konsulent. Analysen skal give et facilitetsoverblik på kunstgræsbaneområdet og kan samtidig tjene som input til den overordnede facilitetsstrategi på idræts- og fritidsområdet, som indgår som en handling i Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik for 2025-2028. Herudover anbefaler forvaltningen, at der som led i at skabe et samlet overblik tilkendes en politisk holdning til brugen af gummigranulat i nye kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune.

Sagen har sammenhæng til fokusområdet "Et godt liv" i Byrådets Vision 2022-2025 om at skabe gode rammer for et rigt og aktivt foreningsliv. Sagen taler desuden ind i Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028 i forhold til fortsat at udvikle og sikre gode idræts- og fritidsfaciliteter i Sønderborg Kommune.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at godkende

- at der afsættes 250.000 kr. til en analyse af brugen af og behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune, og at finansieringen sker med midler afsat i budgetaftalen 2025-2028 til investeringer i idrætsanlæg, hvoraf 500.000 kr. er afsat til kunstgræsbaneområdet
- at Sønderborg Kommune med virkning fra 2025 og frem hverken yder økonomisk støtte til eller lægger kommunal grund til etablering af nye kunstgræsbaner, hvor der anvendes gummigranulat som underlag.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen 2025-2028 er der afsat 5,8 mio. kr. til investeringer i idrætsanlæg. Heraf er 500.000 kr. afsat til kunstgræsområdet. De 500.000 kr. er afsat til, at der i løbet af 2025 skal findes en løsning på støjforordninger ved kunstgræsbanen ved Ringriderpladsen, herunder skal alternative løsninger afsøges. Desuden skal der arbejdes med at skabe et overblik over behovet for - og udformningen af - kommende kunstgræsbaner i kommunen. Heri skal indgå vurdering af betydningen af nye EU-krav.

De seneste år har Sønderborg Kommune oplevet en stigning i henvendelser fra lokale fodboldklubber som ønsker, at der etableres en kunstgræsbane i deres område. Senest har udvalget modtaget en ansøgning og etablering af en kunstgræsbane i Dybbøl.

På baggrund af det øgede fokus på kunstgræsbaner i kommunen bad Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab i 2023 forvaltningen om at lave en afdækning af forholdene omkring eksisterende kunstgræsbaner og potentiel etablering af nye kunstgræsbaner i kommunen. Denne afdækning blev udarbejdet i 2023 og mundede ud i et notat, som udgjorde grundlaget for en drøftelse i udvalget på mødet i december 2023. Notatet kan ses i bilag.

Siden udvalgets drøftelse i 2023 er der også på nationalt niveau sket en skærpelse af fokus på kunstgræsbaner – dels som følge af EU's forbud mod gummigranulat i kunstgræsbaner fra 2031 og dels som følge af en aktuel problematik om støj fra idrætsanlæg og måling og kategorisering heraf. Forvaltningen anser det for vigtigt og nødvendigt, at udvalget forholder sig til denne udvikling på kunstgræsbaneområdet i den videre beslutningsproces om kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune.

Forvaltningen anbefaler på denne baggrund – sammenholdt med ordlyden fra budgetaftale 2025-2028 – at udvalget godkender en videre proces for afdækning af brugen af og behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune. Det skal være en proces, hvor både relevante brugere af kunstgræsbanerne inddrages for at sikre brugernes perspektiv, og hvor DBU inddrages for at sikre, at den nyeste nationale viden på området tænkes ind i fremtidige planer på lokalt niveau.

Forvaltningen anbefaler, at følgende indgår i den videre proces:

- Der indhentes eksternt konsulenthjælp til udarbejdelse af en analyse, der skal afdække brugen af og behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune. Analysen skal give et facilitetsoverblik på kunstgræsbaneområdet og kan samtidig tjene som input til den overordnede facilitetsstrategi på idræts- og fritidsområdet, som indgår som en handling i Sønderborg Kommunes Idræts- og Fritidspolitik for 2025-2028.
- Fra politisk side tilkendes en holdning til brugen af gummigranulat i nye kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune frem til ikrafttrædelse af EU's forbud mod gummigranulat. Den politiske pejling skal tænkes ind i det samlede overblik.

Miljøministeriet har varslet ændringer i Miljøstyrelsens vejledning vedrørende støj fra idrætsanlæg. De ændrede støjregler forventes at foreligge inden sommerferien 2025. Forvaltningen gør opmærksom på, at den nye vejledning bør tænkes ind i det samlede overblik og fungere som et vilkår i den videre proces.

Forvaltningen indstiller til udvalget, at der afsættes 250.000 kr. til den videre proces for afdækning af brugen af og behovet for kunstgræsbaner i Sønderborg Kommune.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen sker indenfor den afsatte pulje.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Godkendt.

Bilag

Notat - etablering og drift af kunstgræsbaner

Punkt 12: Drøftelse af scenarier for kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion

24/10206

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har i 2022 etableret en kunstgræsbane ved Sønderborg Stadion/Ringriderpladsen. Grundet klager over støjgener fra banen fra de omkringliggende naboer modtog afdelingerne Bæredygtighed, Infrastruktur og Byggeri samt Kultur, Idræt og Fritid den 1. oktober 2024 et påbud fra miljømyndigheden i Sønderborg Kommune. Påbuddet indebærer, at fem vilkår skal efterleves. Fire af vilkårene i påbuddet er på nuværende tidspunkt opfyldt, mens vilkår 1, som omhandler etablering af støjskærm, endnu ikke er opfyldt. Fristen for at efterleve vilkåret er den 11. august 2025.

Den 21. marts 2025 modtog Sønderborg Kommune desuden en afgørelse i en klagesag fra naboerne omkring kommunens dispensation fra lokalplanen til etablering af kunstgræsbanen samt fast hegn på Ringriderpladsen. I den forbindelse har Planklagenævnet ophævet dispensationen og hjemvist sagen til fornyet behandling i kommunen.

Naboerne har af flere omgange rakt ud til forvaltningen og efterspurgt en status for det videre forløb for kunstgræsbanen. I forlængelse af overstående påbud, hjemvisning af sagen samt naboernes henvendelser anbefaler forvaltningen, at Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab samt Natur-, Klima- og Miljøudvalget drøfter forskellige løsningsscenarier for kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion/Ringriderpladsen.

Sagen taler ind i fokusområdet "Et godt liv" i Byrådets Vision 2022-2025. Sagen har desuden sammenhæng til Idræts- og Fritidspolitikken 2025-2028 i forhold til fortsat at udvikle og sikre gode idræts- og fritidsfaciliteter i Sønderborg Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at drøfte

- løsningsscenarier i forbindelse med kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion/Ringriderpladsen.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune etablerede i 2022 en ny kunstgræsbane ved Sønderborg Stadion/Ringriderpladsen. Kunstgræsbanen er placeret centralt i Sønderborg by på et tidligere græsareal med fodboldbaner med nærhed til de øvrige idrætsfaciliteter på Sønderborg Stadion. Samtidig er kunstgræsbanen placeret tæt på de omkringliggende naboer, der af flere omgange har klaget over støjen fra banen.

Den 1. oktober 2024 modtog afdelingerne Bæredygtighed, Infrastruktur og Byggeri samt Kultur, Idræt og Fritid en påbudsskrivelse fra miljømyndigheden i Sønderborg Kommune vedrørende kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion. Påbuddet, som er givet på grund af flere naboklager over støjgener, omhandler følgende fem vilkår: Støjskærm, driftstider og antal brugere, musik, vedligehold af boldhegn samt placering af granulatfang.

I december 2024 indgav Bæredygtighed, Infrastruktur og Byggeri samt Kultur, Idræt og Fritid en klage over påbuddet. I februar 2025 afviste Miljø- og Fødevarerklagenævnet imidlertid at behandle klagen. Dette med den begrundelse, at både påbud og klage var afgivet fra Sønderborg Kommune og således fra den samme kommunale enhedsforvaltning. Med afvisning af klagen blev der ansøgt om en fristforlængelse, som blev imødekommet således, at vilkår 1 skal træde i kraft senest den 11. august 2025, mens vilkår 2 trådte i kraft den 15. maj 2025. De øvrige vilkår er tidligere blevet opfyldt.

Status på opfyldelse af vilkår i påbudsskrivelsen:

Vilkår	Beskrivelse	Status
1. Støjskærm	Der skal etableres en 4 meter høj støjskærm. Ingen organiseret træning alle dage kl. 22-07. Ingen organiseret træning mandag-fredag kl. 21-22.	Ikke opfyldt. Fristen er den 11. august 2025.
2. Driftstider og antal brugere	Ingen organiseret træning lørdage og søn- og helligdage kl. 18-22 Hverdage kl. 19-21: Maks. 30 aktive brugere ad gangen Hverdage kl. 18:00-19:00: Maks. 60 aktive brugere ad gangen i maj-august. Maks. 75 aktive brugere ad gangen i september-april.	Opfyldt. De faste brugere af banen er orienteret, og der er opsat skilt.
3. Musik	Der må ikke benyttes elektronisk forstærket musik på baneområdet.	Opfyldt. De faste brugere af banen er orienteret, og der er opsat skilt.
4. Vedligehold af boldhegn	Andre boldhegn på baneområdet end støjskærmen skal efterses minimum 4 gange årligt.	Opfyldt. Vedligeholdelsesplan for eftersyn af hegn en gang i kvartalet er sat i proces.
5. Placering af granulatfang	Granulatfang i form af plastplader eller lignende placeret op fra underlaget langs banens hegn skal være placeret på ydersiden af boldhegn for at undgå unødige boldstøj.	Opfyldt. Granulatfang er monteret uden for hegn.

Det fremgår af ovenstående, at alle vilkår er opfyldt på nær vilkår 1 om etablering af støjskærm. Forvaltningen gør dog opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem vilkår 1 og vilkår 2. Derfor har forvaltningen forespurgt hos miljømyndigheden i hvilket omfang kunstgræsbanen kan/må benyttes i de nuværende rammer, hvis der ikke bliver opført en støjskærm som påbudt, men hvor de øvrige vilkår alle er opfyldt. Miljømyndigheden har meddelt, at et sådant scenarie ikke er indgået i de tidligere støjberegninger, der ligger til grund for påbuddet. Hvis der skal redegøres for den maksimalt tilladte brug af kunstgræsbanen i et scenarie uden støjskærm, skal der derfor udarbejdes en ny støjberegning. Det betyder, at såfremt der ikke er etableret en støjskærm pr. 11. august 2025, skal der være en fornyet vurdering af mulighederne for anvendelse af banen inden for de eksisterende støjgrænser.

I forbindelse med etableringen af kunstgræsbanen gav Sønderborg Kommune den 21. juni 2022 dispensation fra lokalplan nr. 4.2-19, Ringriderpladsen og Stadion i Sønderborg By, til etablering af en kunstgræsbane samt et fast hegn. Den 21. marts 2025 modtog Sønderborg Kommune afgørelsen i en klagesag fra naboerne omkring kommunens dispensation fra lokalplanen til etablering af kunstgræsbanen samt fast hegn på Ringriderpladsen. I den forbindelse har Planklagenævnet ophævet dispensationen og hjemvist sagen til fornyet behandling i kommunen. Sønderborg Kommune skal derfor igangsætte en proces med henblik på en fornyet proces.

Naboerne har af flere omgange rakt ud til forvaltningen og efterspurgt en status for det videre forløb for kunstgræsbanen. Med afsæt i den aktuelle situation anbefaler forvaltningen, at Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab samt Natur-, Klima- og Miljøudvalget drøfter mulige løsningsscenerier for kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion/Ringriderpladsen.

Forvaltningen har skitseret fire mulige løsningsscenarier, jf. vedhæftede bilag. Scenarierne giver et umiddelbart overblik over de tekniske og økonomiske konsekvenser ved den enkelte løsning. Forvaltningen foreslår, at de fire scenarier fungerer som drøftelsesgrundlag for udvalgene, men anbefaler samtidig, at der i drøftelserne gives plads til at inddrage andre perspektiver på sagen og alternative modeller, der eventuelt måtte opstå i forbindelse med drøftelsen.

Følgende skitserer fire mulige scenarier:

Scenarie	Beskrivelse	Finansieringsbehov
A	Kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion fastholdes, og påbud efterfølges med etablering ny støjvæg.	6,8 mio. kr. ekskl. moms
B	Ny bane, fx på Stråbjergvej/Humlehøj-Hallerne. Brugerbenyttelsen på kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion reduceres til dagtimer i henhold til gældende støjgrænser.	6,6 mio. kr. ekskl. moms
C	Kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion flyttes til ny placering, og banen retableres som græsbane.	6,3 mio. kr. ekskl. moms
D	Kunstgræsbanen på Sønderborg Stadion flyttes 14 m mod nord. Derved reduceres banen med ca. 1.000 m ² .	1,0 mio. kr. ekskl. moms

Forvaltningen har desuden fået vurderet en pris på, hvad det vil koste at indhegne banen med adgangskontrol. Det vil sige, at det vil kræve en nøgle eller kode at få adgang til banen. Prisen dertil vil forventeligt være omkring 423.000 kr. ekskl. moms. Anlægsudgifterne til den nuværende kunstgræsbane på Sønderborg Stadion beløb sig til i alt 6.078.718 kr. (eksklusive moms).

Ingen af ovennævnte scenarier er fuldt belyste, idet dette ville kræve en mere dybdegående undersøgelse af forskellige forhold. Forvaltningen gør opmærksom på, at der bør tages højde for dette i drøftelsen af modellerne, idet der således må forventes en større eller mindre grad af merudgifter forbundet med udmøntningen af den konkrete løsning. Desuden gør forvaltningen opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt ikke kan peges på finansiering af overstående løsnings-scenarier.

Der er på nationalt plan aktuelt et stort fokus på støj fra idrætsanlæg og måling og kategorisering heraf. Miljøministeriet har varslet ændringer i Miljøstyrelsens vejledning vedrørende støj fra idrætsanlæg. De ændrede støjregler forventes at foreligge inden sommerferien 2025. Forvaltningen foreslår, at udvalgene inddrager perspektiver herfra i nærværende drøftelse.

På baggrund af drøftelserne i udvalgene vil forvaltningen gå i dialog med naboerne omkring den aktuelle status i sagen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag. Forvaltningen bemærker, at der kan opstå merudgifter forbundet med udmøntning af scenarierne.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Drøftet.

Bilag

Kunstgræsbane Sønderborg Stadion - fire modeller vedr. påbud

Punkt 13: Drøftelse af ansøgning fra Hofrådets Hus om støtte til Hofrådets Bakhus

25/7712

Sagsresumé

Hofrådets Hus S/I har ansøgt Sønderborg Kommune om 1 mio. kr. til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhus”. Projektet har et samlet budget på 8,6 mio. kr. og indebærer en fuld genopførelse af et gammelt baghus på adressen Storegade 11 i Augustenborg.

Med den planlagte genopførelse af baghuset skal bygningen rumme et undervisningskøkken, et fællesrum til samvær, fællesspisning og sociale arrangementer, kreative værksteder samt køkkenhave og orangeri til dyrkning af friske råvarer og udeliv. Den primære målgruppe er ældre borgere i Augustenborg, men også øvrige ældre borgere, yngre generationer samt tilflyttere er en del af den samlede målgruppe.

Projektet harmonerer med Byrådets Vision 2022-2025, som har fokus på kommunens arkitektur og kulturhistorie, samt Kulturkompassets særlige tema om ”Kulturarven og historien”. Projektet spiller desuden ind i bystrategien for Augustenborg samt Masterplan for Hertugernes Augustenborg.

Forvaltningen anbefaler, at Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab drøfter sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at drøfte

- ansøgningen fra Hofrådets Hus om støtte til Hofrådets Bakhus.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Hofrådets Hus S/I. Den selvejende institution ansøger om 1 mio. kr. til realisering af projektet ”Hofrådets Bakhus”. Projektet løber fra august 2025 til februar 2027 og indebærer en fuld genopførelse af et gammelt baghus på adressen Storegade 11 i Augustenborg. Ansøger oplyser, at det nye hus er designet med respekt for den historiske arkitektur, og at der vil blive genbrugt så mange af de oprindelige materialer som muligt.

Det samlede budget lyder på 8,6 mio. kr., og ifølge ansøger forventes finansieringen at komme fra nationale og lokale fonde, lokale virksomheder og Sønderborg Kommune. Projektet er en del af Realdania-programmet ”Steder vi mødes” og bygger oven på en indledende udviklingsfase, dels finansieret af Realdania med 70 pct. og dels egenfinansieret med 30 pct. En afslutningsrapport for udviklingsfasen kan ses i bilag.

Som led i at etablere en økonomisk bæredygtig drift ansøger Hofrådets Hus S/I samtidig om en femårig underskudsgaranti på op til 50.000 kr. pr. år. Første driftsår starter ifølge tidsplanen i februar 2027. Forvaltningen anbefaler, at udvalget udelukkende drøfter det ansøgte beløb på 1 mio. kr., og at ansøger opfordres til at sende en særskilt ansøgning om underskudsgaranti på et senere tidspunkt, hvis dette skulle blive aktuelt.

Med Hofrådets Bakhus ønsker ansøger at etablere følgende kernefaciliteter:

- Undervisningskøkken med tre komplette arbejdsstationer, så flere grupper kan lave mad samtidig.
- Fællesrum til samvær, fællesspisning, sociale arrangementer og som kreativt værksted.
- Værksteder til praktiske aktiviteter som træ- og metalarbejde.

- Køkkenhave og orangeri til dyrkning af friske råvarer og udeliv.

Alle aktiviteter i huset er tænkt som frivilligt drevne og åbne for offentligheden.

Projektets primære målgruppe er ældre borgere i Augustenborg, der har interesse i og behov for at deltage i fællesskabsbaserede aktiviteter, især omkring madlavning og håndværk. Der er et særligt fokus på mænd, som har erfaring med praktisk arbejde, men som ofte savner sociale netværk efter pensionering.

Foruden den primære målgruppe ønsker ansøger med projektet også at tiltrække eksterne brugere fra lokale foreninger såsom Ældresagen, FOF og plejecentre. De ønsker at involvere yngre generationer gennem samarbejder med skoler og børnehaver og at skabe et lokalt samlingspunkt for hele byen, hvor både tilflyttere og fastboende kan mødes på tværs af generationer.

Ansøger oplyser, at en stabil og bæredygtig drift skal sikres ved at kombinere frivilligt engagement med en model for selvfinansiering gennem:

- Udlejning af lokaler til møder, kurser og private arrangementer.
- Samarbejde med eksterne aktører som Ældresagen og FOF med flere.
- En støtteforening (Bakhusets Venner), der bidrager med frivillig arbejdskraft og medlemskontingenter.

Siden huset på Storegade 11 blev overtaget af Hertugbyens Bevaringsforening i 2015 (inden oprettelse af Hofrådets Hus S/I) med henblik på renovering og forskønnelse af huset i Augustenborg, har Sønderborg Kommune hvert år ydet økonomisk driftsstøtte til projektet. Støtten lå i begyndelsen på 36.000 kr., men har været nedadgående med tanke på, at Hofrådets Hus skulle blive selvkørende på sigt. I 2023-2025 har støtten ligget på 25.000 kr. Der er ikke budgetlagt kommunal driftsstøtte for 2026 og fremefter. Sønderborg Kommune har desuden bidraget med ca. 1,2 mio. kr. i anlægstilskud til renovering af tag, vinduer og døre.

Forvaltningen vurderer, at visionen om genopbygning af baghuset og etablering af mødestedet ”Hofrådets Bakhus” er en vigtig udvikling af det samlede projekt. Forvaltningen vurderer desuden, at projektet bidrager til branding af hele Augustenborg-området, ligesom det spiller ind i det nære byliv for byens borgere og besøgende som en vigtig del af det lokale kulturmiljø.

Forvaltningen gør opmærksom på, at forvaltningen ikke kan pege på finansiering inden for udvalgets rammer på nuværende tidspunkt. I forlængelse heraf foreslår forvaltningen, at udvalget drøfter, om ansøgningen fra Hofrådets Hus skal bæres ind i efterårets budgetforhandlinger.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Drøftet.

Bilag

Ansøgning

Afslutningsrapport for udviklingsfasen

Bilag 1 - Analyse af eksisterende bygning

Bilag 2 - Tegninger

Bilag 3 - Kalkulation af anlægsprojekt

Punkt 14: Drøftelse af struktur og ejerforhold af Augustiana Kunstpark & Kunsthal

25/6085

Sagsresumé

Sønderborg Kommune erhvervede i 2017 Augustiana Kunstpark & Kunsthal, der siden 2019 har fungeret som en kommunalt drevet udstillingsplatform for eksperimenterende samtidskunst. Augustiana består af to fredede palæer og to bevaringsværdige staldbygninger ved Augustenborg Slotspark. I henhold til budgetaftalen for 2024-2027 skal struktur/ejerforhold for Augustiana være afklaret i 2025.

Forvaltningen har igangsat et udviklingsarbejde i efteråret 2024, hvor der er udarbejdet en analyse af en ekstern konsulent. Analysen præsenterer flere anbefalinger, herunder at Augustiana skal videreføres som kunsthal, kobles til arbejdet med Hertugernes Augustenborg og at den kunstneriske profil skal revideres for at appellere til flere målgrupper.

Med afsæt i analysen og den kommende udvikling i Augustenborg anbefaler forvaltningen at fastholde Augustiana som en kommunal institution i en periode på 5-7 år. Derved kan Augustiana indgå som kommunens centrale bidrag til de ambitiøse udviklingsplaner for Hertugernes Augustenborg. Forvaltningen gør i forlængelse heraf opmærksom på, at der ikke er afsat midler til udvikling af fagligt indhold og drift af Augustiana efter 2025.

Forvaltningen anbefaler at Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab drøfter struktur/ejerforhold for Augustiana Kunstpark & Kunsthal.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at drøfte

- struktur/ejerforhold for Augustiana Kunstpark & Kunsthal, herunder de økonomiske perspektiver.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune erhvervede i 2017 Augustiana Kunstpark & Kunsthal. Siden 2019 har Augustiana fungeret som en kommunalt drevet udstillingsplatform for eksperimenterende samtidskunst. Kunsthallen er godt vej. Foreningen af Danske Kunsthaller har netop opfordret Augustiana til at blive medlem, hvilket skal ses som branchens anerkendelse af det kunstfaglige arbejde. Samtidig er blandt andet Vibe Bredahls udstilling SPOR fra 2022 blevet præmieret af Statens Kunstfond for dens høje kunstneriske kvalitet. Statens Kunstfond er også blandt de mange fonde, der hvert år støtter kunsthallens udstillingsprogram økonomisk. De seneste år har godt 10.000 gæster besøgt Kunsthallen. Besøgstal for Kunstparken findes ikke.

Augustiana Kunstpark & Kunsthal består af to fredede palæer og to bevaringsværdige staldbygninger ved Augustenborg Slotspark. Forvaltningen vurderer, at Sønderborg Kommune siden overtagelsen i 2017 samlet set har foretaget investeringer på omkring 21,5 mio. kr. Investeringerne omfatter blandt andet fagligt indhold, erhvervelse af bygningen samt vedligehold af bygningen og parken siden overtagelsen i 2017. Herudover kommer forbrug for bygningen.

I budgetaftalen 2024-2027 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt i 2024 og 2025 til indhold og faglig drift af Augustiana. Det fremgår af budgetaftalen, at der sideløbende skal gennemføres et udviklingsarbejde med henblik på at fastlægge den fremtidige organisering for Augustiana Kunstpark & Kunsthal. Senest i 2025 skal der være en afklaring vedrørende struktur/ejerforhold.

Med det afsæt igangsatte forvaltningen i efteråret 2024 et udviklingsarbejde. Fra oktober 2024 til januar 2025 er analysen ”AUGUSTIANA en velbesøgt og kunstnerisk bæredygtig attraktion” udarbejdet af en ekstern konsulent og ekspert på kulturområdet. I forbindelse med analysen er en række parter blevet inddraget, herunder den kunstfaglige leder på Augustiana, konsulenter fra arbejdet med Hertugernes Augustenborg samt politiske repræsentanter fra fagudvalgene.

Analysen præsenterer perspektiver på Augustianas fremtidige udvikling og berører også emnet omkring fremtidigt ejerskab som enten selvejende eller kommunal institution. Analysen anbefaler blandt andet, at Augustiana videreføres som kunstpark og kunsthall, at den kunstneriske profil revideres for at appellere til flere målgrupper, samt at Augustiana fortsætter som kommunalt ejet institution i de kommende år. De samlede anbefalinger fremgår af vedlagte bilag.

Analysen anbefaler desuden en tæt kobling til arbejdet med Hertugernes Augustenborg. Det videre arbejde med Augustiana bør qua sin placering, bygningskulturarv og historie ses i samspil med det store udviklingsarbejde med Hertugernes Augustenborg og ønsket om, at området bliver anerkendt som verdensarv – et UNESCO trail. Hvis masterplanen for Hertugernes Augustenborg gennemføres, estimeres området at kunne tiltrække op mod 250.000 besøgende til Sønderborg Kommune. Et besøgstal som også Augustiana både vil kunne understøtte og få glæde af.

Nedenstående tabel udfolder den vurderede økonomi i tre forskellige ejerstrukturscenarier:

	Kommunal ejet institution	Selvejende institution uden bygning	Selvejende institution med bygning
Vurderet økonomi	1,75 mio. kr. årligt til indhold og faglig drift.	Forventet årligt kommunalt tilskud på 3,1 mio. kr.*	Forventet årligt kommunalt tilskud på 4,6 mio. kr.*
	Hertil kommer bygningsdrift og forbrug forankret i Teknik, Miljø og Bæredygtighed. Der er i dag afsat ca. 1,2 mio. kr. til drift af Augustiana.	Bygningsdriften forbliver i Sønderborg Kommune forankret i Teknik, Miljø og Bæredygtighed.	Den selvejende institution varetager bygningsdriften, herunder vedligehold af parken.
	Budgettet for 2026 er uddybet i notatet.		

* Tallene er baseret på beregninger fra 2022 og fremskrevet til 2025 priser.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til budgettet for 2026, der beskriver de udgifter, som de 1,75 mio. kr. skal dække, såfremt Augustiana videreføres som en kommunal institution. Budgettet indeholder i overskrifter udgifter til: Lønninger, administration, markedsføring, udstillinger og transport, service af skulpturer i parken, indkøb af inventar samt skoletjeneste. Af de 1,75 mio. kr. er der afsat 250.000 kr. til en skoletjeneste inklusive personale, der skal arbejde målrettet på at styrke skolebørns visuelle og sproglige kompetencer. Skoletjenesten etableres i samarbejde med VidensBy Sønderborg og skal styrke samarbejde med skoler i kommunen og dermed åbne Augustiana op for en yngre og bredere målgruppe. Budgettet for 2026 er uddybet i bilag.

Forvaltningen gør opmærksom på, at midler til vedligehold og restaurering af de fredede og bevaringsværdige bygninger ikke er indregnet i de tre scenarier. Det samme gælder vedligehold af skulpturer i parken. Forvaltningen vurderer, at de 1,2 mio. kr., der i dag er afsat til den samlede bygningsdrift, inklusive rengøring og forbrug, ikke fremover kan dække de udgifter, der er forbundet med det samlede vedligehold af bygningerne og skulpturer. Forvaltningen er derfor i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen samt Teknik, Miljø og Bæredygtighed omkring en vedligeholdelsesplan for parken og bygningen, herunder en økonomisk vurdering af den samlede drift. Grundet bygningernes status som henholdsvis fredede

og bevaringsværdige skal der pågå en dialog med Slots- og Kulturstyrelsen ved ændringer og restaureringsarbejde såvel inde som ude.

Med afsæt i analysen og det unikke potentiale, der er forbundet med udviklingen af Hertugernes Augustenborg, anbefaler forvaltningen, at Augustiana fortsætter som en kommunal ejet institution i en periode på 5-7 år. Augustiana kan spille en central rolle i den videre udvikling af Hertugernes Augustenborg og være kommunens centrale bidrag til den store satsning i området. I forlængelse heraf gør forvaltningen opmærksom på, at der ikke er afsat midler til fagligt indhold og drift af Augustiana efter udgangen af 2025. Spørgsmålet om en videre drift vil derfor skulle bæres ind i de kommende budgetforhandlinger.

Når der er endelig afklaring omkring struktur/ejerforhold, herunder økonomi, vil forvaltningen igangsætte arbejdet med en udviklingsplan for Augustiana, som forelægges til politisk behandling. Udviklingsplanen vil ligeledes inddrage anbefalingerne fra analysen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet det er en drøftelsessag. Forvaltningen bemærker, der er afledt økonomi i de tre ejerstrukturscenarier, hvortil der ikke er peget på finansiering.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Drøftet.

Udvalget anbefaler, at Augustina Kunstpark & Kunsthal fortsætter som kommunal institution.

Bilag

Notat - vedrørende videreudvikling af Augustiana

Punkt 15: Orientering om ledelsesinformation - april 2025

25/3927

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteterne ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et budget i balance ved udgangen af 2025.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab orienteres om status.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformation 2025 for Udvalget Kultur, Idræt og Medborgerskabs politikområder sker hver måned, der gives en status og en forventning til årets resultat.

Status driftsøkonomi

Forvaltningen forventer på nuværende tidspunkt et budget i balance ved udgangen af 2025.

Status anlægsøkonomi

Status på de enkelte anlæg fremgår af bilaget.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Ledelsesinformation drift - april 2025

Ledelsesinformation anlæg - april 2025

Ledelsesinformation puljer - april 2025

Punkt 16: Generel orientering

22/51

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

- Orientering fra Folkeoplysningsudvalget

Orientering fra forvaltningen

- KLAP Festival
- Unges Spot for Verdensmål
- Kvindefodbold
- Etablering af møllelaug
- Sønderborg Skatepark

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab den 11-06-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Pitch KLAP januar 2025

Budgeteksempel KLAP

Nøgletal KLAP

Punkt 17: Lukket: Underskriftsside

22/54